

Hallatlan esemény Szentháromságon

Sírt bontott ki a medve

A koporsóig ásott a medve, de azokat már nem tudta felbontani

(Fotó: facebook.com)

Hallatlan eset borzolta fel a kedélyeket Szentháromságon: kedden reggel minden képzeletet felülmúló ténnyel találtak szembe magukat a helyiek: a medve egy nemrég elhantolt tetemet próbált kiásni a sírból.

Gligor Róbert László

Az esetről Nyárádgálfalva község alpolgármestere is a falubeliektől értesült. Különböző szóbeszédnek keringenek az esetről, de Török Gáspár is csak annyit tud, amennyi az egyik közösségi oldalon látott fényképekből kiderül: a medve kibontotta a múlt héten eltemetett S. Gy. sírját, leásott a koporsóig, de az elhunyt személy – s a néhány éve örök nyugalomra tért házastársa – holttestéhez nem tudott hozzáférni. Talány, hogy hogyan tudta a padmalydeszkákat

elmozdítani, de a koporsókat már nem tudta kinyitni, csak a karmai nyomai látszottak. Ami meglepő, hogy a nagyvad nem elhagyott, bozotos helyen, hanem a katolikus temető új, letakarított, karbantartott részében próbálkozott a tetemgyalázzással. A különös esetről a rendőrség is tud, de a községi rendőrség munkatársától csak annyit tudott meg az előjáró, hogy a helyszíni vizsgálat után a sírt visszahantolták, a történeteket viszont a temető tulajdonosa, a katolikus egyházközség nem jelentette sem az önkormányzatnak, sem a Szentháromságon élő alpolgármesternek. A községvezetés ennek ellenére értesítette a környezetvédelmi őrseget, ennek nyomán jövő hétre megbeszélést kezdeményeztek a hatóságok.

A medvék garázdálkodása nem új keletű Nyárádgálfalva községben (sem). Az alpolgármester szerint 2017-ben négy kárigénylési

dossziét állítottak össze, egyik káresetnél azonban a hatóságok ki sem szálltak helyszíni vizsgálatra. Idén azonban megsokasodtak az esetek, tucatnyi károkozásról van tudomásuk. Bedében a tavasszal és az elmúlt héten is kaptárakat károsított meg a vad Szentés Norbertnél, májusban az adorjáni legelőn a gálfalvi Nagy Albert tinóját ölte meg, júniusban Gálfalván Zsigmond Károly, Zsigmond Attila és Fekete Irma méhkaptáraiban okozott kárt. Júliusban Gálfalván Szilágyi Leventét károsította meg egy disznó megölésével, de mivel a sertés nem volt nyilvántartásba véve, gazdája nem számíthat kártérítésre. Október elején Szentháromságon két birka is a medve áldozata lett, de kárigénylést nem nyújtott be a tulajdonos. A nyár folyamán Szentháromságon udvarokra is behatolt a nagyvad, ahol kukoricakasokat rongált meg, így próbálva élelemhez jutni.

Arcok a fényben

Hogy mi köze van a motorozásnak a színházhoz? – kiderülhet mindazok számára, akik netán mindkettőt kedvelik, ahogyan a napokban napvilágot látott, színikritikai írásokat tartalmazó Arcok a fényből kötet szerzője, Kaáli Nagy Botond teszi. Szeretett, öreg Harley-Davidsonjával jár a művelődési eseményekre, amelyeken diszkrétén, egy sarokba húzódva figyel, jegyzetel. Ezúttal szerzőként állt a nagyközönség elé.

4.

Az eltüntetett templom és az elhantolt temető nyomában

A. Sajti Enikő kutatásai alapján az biztosan megállapítható, hogy a Vajdaságban a délvideki vérengzések kapcsán legkevesebb ötezer magyar veszítette életét. Ez a legóvatosabb adat. Mások szerint ennek többszöröse az áldozatok valós száma.

5.

Dr. Pál-Antal Sándor 80

Rendhagyó eseményre került sor október 26-án a marosvásárhelyi Kultúrpalota kistermében. A nyolcvanéves dr. Pál-Antal Sándor történész-levéltáros, akadémikus köszöntésére szerkesztett Székely századok című emlékkönyv bemutatójára összegyűlt pályatársak, barátok és tisztelői nemcsak egy termékeny életpályáról, hanem a laikusok számára napjainkig rejtett, esetenként misztifikált kincsek őrzőinek munkájáról is képet kaptak.

15.

Comandat de UDNR, produs de Sc Rubik Communications Srl, cod unic de identificare: 33190004

Dan Barna a magyarok szavazatával akar elnök lenni.

De nem akar tudomást venni a mi problémáinkról.

„chestiunea etnică trebuie depășită și eu consider că nu ar mai trebui să fie de actualitate”

Támogassuk azt, aki minket képvisel.

SZAVAZZUNK HUNORRA!

Decemberben elkezdődik a marosvásárhelyi onkológiai klinika felújítása

A Maros Megyei Klinikai Kórház sikeresen lebonyolította az onkológiai klinika korszerűsítésére kiírt közbeszerzési eljárást, és szerződést kötött a Mansart Corporate céggel. Mivel az épület, amelyben a klinika működik, a megyei tanács tulajdonában van, a munkálatok elvégzéséhez szükséges a tulajdonos jóváhagyása is. A tegnapi tanácsülésen erre is sor került, a tanácsosi testület megsza-

vazta azt a határozattervezetet, amellyel a megyei önkormányzat beleegyezését adta a tervezett munkálatok végrehajtásához. A beruházás teljes értéke 11.968.423 lej héával együtt. A beruházás megvalósításának időtartama 12 hónap, a munkálatokat decemberben fogják elkezdni. A beruházás keretében az épület külső és belső korszerűsítésére is sor kerül, valamint megépítik azt az új épület-

részt, amely össze fogja kötni a klinika épületét a most épülő új sugárterápiás bunkerrel.

A marosvásárhelyi repülőtér fejlesztését célzó beruházásokról is döntött a tanács

Maros Megye Tanácsa októberi soros ülésének napirendjén két olyan határozattervezet szerepelt, amelyek a Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér fejlesztését célozzák.

A megyei önkormányzat a szakértői tanulmányok alapján tavaly úgy döntött, hogy a marosvásárhelyi repülőtér bővítését a jelenlegi kifutópályától északi és déli irányba kell megvalósítani, és ennek érdekében meg kell vásárolni a szükséges földterületeket. A tervezett fejlesztések érdekében már beazonosítottak egy 15.725 négyzetméteres területet, amely jelenleg Kerelöszentpál községhez tartozik, és amelynek leltári értéke a szakértői felértékelés alapján 837.000 lej. A megyei tanács csütörtöki ülésén a képviselők jóváhagyták, hogy a telek megvásárlásához szükséges összeg bekerüljön a megye költségvetésébe, és a tulajdonjog átruházását követően az összeget a megyei tanács kifizesse a kerelöszentpáli önkormányzatnak.

A második határozat a repülőtér világítási rendszerének fejlesztésére vonatkozik. A beruházás keretében az APRON2 repülőgépparkoló világítási rendszerét valósítanák meg, amely biztonságosabbá tenné a parkoló használatát rossz látási viszonyok esetén. Az intézkedéssel a 139/2014-es uniós rendelet előírásait is teljesítené a repülőtér. A befektetés ugyanakkor hozzájárulna a repülőtér forgalmának növekedéséhez is, hiszen lehetővé teszi, hogy a reptér több repülőgépet szolgáljon ki rossz időjárási viszonyok esetén. A beruházás összértéke 3.933.360,46 lej héával együtt.

Bővül a mikházi régészeti kutatóközpont

A Maros Megyei Múzeum régészeinek egy csoportja országos és

külföldi partnerintézményekkel együttműködve 2011-től szisztematikusan, interdiszciplináris régészeti kutatásokat folytat a mikházi régészeti lelőhelyen. A megyei tanács támogatásával Mikházán egy interdiszciplináris kutatóközpont kialakítását is elkezdte a megyei múzeum, amelyet bővíteni szeretnének. A tevékenység folytatása és fejlesztése érdekében a megyei tanács tegnap jóváhagyta egy új épület vásárlását, amelynek értéke 53.000 lej. Az új ingatlanban a tervek szerint a múzeum kialakít egy laboratóriumot a felfedezett tárgyak tisztítására, megőrzésére és helyreállítására, egy másik laboratóriumot a régészeti anyagok elsődleges feldolgozására és leltározására, egy irodát a terepről gyűjtött adatok digitalizálására és feldolgozására, valamint egy raktárt a régészeti leletek átmeneti tárolására.

A tanácsülésen jóváhagyott költségvetés-módosítás keretében a Maros Megyei Múzeum további 173.000 lejt kapott azoknak a Maros megye területén talált kincseknek a megvásárlására, amelyeket tavaly fém-detektorokkal fedeztek fel különböző magán-személyek. Három kincsletről van szó, a nagyernyei dák kincsekről, a nyárádszeredai bronzkori kincsről, valamint a maroszentgyörgyi középkori leletről.

A Maros Megyei Tanács sajtóirodája

Színház (motoros) visszapillantó tükörben Arcok a fényben

Hogy mi köze van a motorozásnak a színházhoz? – kiderülhet mindazok számára, akik netán mindkettőt kedvelik, ahogyan a napokban napvilágot látott, színikritikai írásokat tartalmazó Arcok a fényből kötet szerzője, Kaáli Nagy Botond teszi. Szeretett, öreg Harley-Davidsonjával jár a művelődési eseményekre, amelyekben diszkrétan, egy sarokban húzódva figyel, jegyzetel. Ezúttal szerzőként állt a nagyközönség elé.

Vajda György

A kötet a Lector Kiadó gondozásában jelent meg, a Kritika sorozat harmadik könyveként. Eddig szépirodalmi alkotásokról szóló recenziók, kritikák jelentek meg, ez a munka némiképpen új a kiadó asztalán. S talán a hazai színikritikai könyvek között is. A marosvásárhelyi színházi életet tükröző, hasonló írásokat tartalmazó kötet legutóbb 1996-ban jelent meg (Oláh Tibor: Thália vonzásában – Impress Kiadó). A mostani könyv a Népszerűség munkatársa által 2003 és 2019 áprilisa (a kötet lezárásának dátuma) között látott színdarabok kritikáit tartalmazza, amelyek többek között a Népszerűségben, a Helikonban és A Hétben jelentek meg, és feltérképezi az említett időszakban a marosvásárhelyi színházi műhelyek (Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata, Yorick stúdió, Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház, Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Stúdió Színháza és Spectrum Színház) munkáját, továbbá néhány vendégszereplésről is szól.

Az október 30-án este a Bernády Házban megtartott bemutatón a kiadó részéről Szőcs Katalin üdvözölte a telt házas közönséget, majd dr. Ungvári Zrínyi Ildikó, a Művészeti Egyetem tanára beszélgetett a szerzővel. Kiderült, hogy a 62 előadás kritikája nem valamiféle koncepció, tudományos elgondolás szerint került a kötetbe, hanem „random”, véletlenszerűen, egyrészt amolyan „házi feladatként”, másrészt pedig a teatrológusi végzettséggel rendelkező szerző színházszeretetéből, amely Thália bővületében tartja. A néző (kevés kivétellel) sem valamiféle prekonceptió alapján jár színházba, hanem elsősorban szórakozni, kikapcsolódni akar, és néha bepillantani abba a görbe tükörbe, amelyet egy-egy előadásban eléje állít az alkotógárda. A véletlenszerűség nem jelenti azt Kaáli Nagy Botondnál, hogy a könyvbe került kritikákért nem vállalt szakmai felelősséget, hiszen újságíróként a hitelességet tekinti alapmértéknek. A kritikai műfaj azonban szubjektív, vitaindító és viszonyítási alap olvasónak, nézőnek. És ez így van az Arcok a fényből című kötet írásaiiban is. A szerző a beszélgetésen azt is elismerte, hogy gyakran írás közben dönt el egy-egy kritika végkicsengetése, pozitív vagy akár negatív végkifejlete, és bevallotta: tudja, hogy nem csak neki lehet igaza. Teatrológusként az egyetem a kezébe adta azokat az eszközöket, amelyek mentén elemzi a darabokat, anélkül, hogy kíváncsi lenne a próbafolyamatokra, a kulisszatitkokra, hiszen egy előadás előkészítésében a produktum, a végtermék

fontos, amely a néző elé kerül. És talán itt válaszolhatunk arra – a szerző szavaival –, hogy miért hasonlít a színházcsinálás a motorozáshoz és a hozzá fűződő szubkultúrához. Mert mindkettő egy hosszú, rögös út, csapatmunka, amelynek meghatározott célja van: szabadon szárnyalva elérni valahová, kiváltani érzéseket, gondolatokat, s aztán újabb célokat kitűzni... Talán.

A kritikus munkája néha háládatlan feladat. Mert – nézzünk önmagunkba – ki az, aki jobban szereti a

kritikát, mint a (talpnyaló) dicséretet? A bemutatón elhangzott beszélgetésen azt is elismerte a szerző, hogy kapott hideget és meleget is egy-egy írása megjelenését követően. Színikritikus pályája elején többé-kevésbé viccesen még fenyegették is, de aztán beletörődtek, és volt, aki elismerte, hogy a papírra vetettek segítettek abban, hogy javítsan az alakításán. És ez így is van rendjén.

A kötetben Kaáli Nagy Botond szépirodai érzékét, vénáját is megcsillogtatja, hiszen sajátos nyelvezettel, hasonlatokkal, képtársításokkal tűzdelté tele és vesézte ki a darabokat, s e fordulatok olvasmányosabbá teszik a kötetet a laikusok számára is, hiszen erőssége,

egyik eszköze az intelligens, finom humor és az ironia. Kell ez is, hiszen enélkül csak frusztrált, önmagunkba záruló, önámító egyének lennénk. A kultúra, a színház sem önmagáért, az alkotókért, a szűk elitért van, hanem azért, hogy hozzánk, mindannyiunkhoz, kevésbé értőkhöz is szóljon, és ebben a kódfejtésben segít ez a kötet. Még akkor is, ha némelyik előadást nem látjuk többet, vagy akár filmvászonon, más társulatok feldolgozásában többször is megnéztük. Ungvári Zrínyi Ildikó szerint a kötet „figyelmes odahajlás a marosvásárhelyi színház felé”. Néha tükröt kell állítani a szakmának is, amolyan Kaáli Nagy Botond-osan.

Szőcs Katalin, Ungvári Zrínyi Ildikó és Kaáli Nagy Botond

Fotó: Nagy Tibor

SZÍNES VILÁG

XV. évf. 41. (688.) szám, 2019. november 1., péntek

Az eltüntetett templom és az elhantolt temető nyomában*

Ábrám Zoltán

(Folytatás múlt pénteki lapszámunkból)

Vérengzések, kollektív bűnösség, rehabilitálás

A Sajti Enikő kutatásai alapján az biztosan megállapítható, hogy a Vajdaságban a délvidéki vérengzések kapcsán legkevesebb ötezer magyar vesztette életét. Ez a legóvatosabb adat. Mások szerint ennek többszöröse az áldozatok valós száma. Gyakran az hangzik el, hogy 1944 őszétől 1945 tavaszáig több mint negyvenezer ártatlan magyar embert végeztek ki. Eközben a túlélő családok teljes vagyonát elkobozták, ők a koncentrációs tábor után földönfutókká váltak. Egy részük éppen a járeki internálótáborban halt meg, vagy innen szabadult, ahol 1944. december 3-tól 1946. április 15-ig összesen 6429 személy (955 gyermek) – többségében németek – pusztult el a legembertelenebb körülmények között. Csorba Béla kutatásai szerint a halott gyermekek közül 79 magyar származású, míg a felnőtt korú magyar áldozatok száma 188 volt. Többségük sajkásvidéki magyar áldozat.

A partizán államhatalom példátlan intézkedése eredményeképpen a korábban már említett al-dunai vidéken, a Sajakásvidéken három helység (Csúrog, Zsablya és Mozsor) teljes maradék magyar lakosságát – akik túléltek a délvidéki vérengzéseket – mindenüktől megfosztva örökre kitiltották a lakóhelyükről. A Bánát, Bácska, Baranya katonai parancsnokságának közleménye szerint ezeken a településeken élő magyarokat kollektíven háborús bűnösnek nyilvánították. Az intézkedés háttérében az állt, hogy az 1941-es magyar megszállást követően atrocitások történtek a partizánok és a szerb lakosság ellen. Az már mellékes, hogy a magyar hatóság tényleges kegyetlenkedése partizán provokációkra válaszként történt, ráadásul a tetteseket még a magyar világban elítélték. A kegyetlen bosszúállás az ártatlan lakosságot érintette.

Egyetlen példa. Csúrogon zömében a korábbi katonai határőrvidek szervezetének szerb leszármazottai éltek, de jelentős számban képviseltette magát a magyarság is. A tízezer lélekszámú település magyar lakosainak száma háromezer fő volt 1944-ben. Egy évvel később, 1945-ben a véglegesen magyartalanított falu római katolikus templomát lerombolták, tégláiból szövetkezeti otthont építettek, helyére focipályát hoztak létre. A magyar temetőt sem kímélték, a halottak kegyeletét nem tisztelték. Az egykori temető, ahová a kegyetlenül meggyilkoltakat is elhantolták, ma legelő.

Pontosan hét évtizedet kellett várnunk arra, hogy hivatalosan eltöröljék a délvidéki települések magyarjainak kollektív bűnösségéről szóló törvényt. Ehhez bizonyára hozzájárult az is, hogy az Európai Unióba belépni szándékozó Szerbia számára egyfajta előfeltételként szerepelt a rehabilitálás megtétele. Ennek jegyében 2014. november 2-án a szerb miniszterelnök Szabadkán részt vett az 1944-45-ben kivégzett ártatlan áldozatok tiszteletére rendezett megemlékezésen, és első alkalommal róta le kegyeletét a szabadkai emlékműnél. Megemlékező beszédében a kormányfő egyúttal bejelentette, hogy a Csúrog, Zsablya és Mozsor magyar lakosságának kollektív bűnösségét kimondó jogszabályt hatályon kívül helyezték. Mindez annak a folytatása volt, hogy a szerb parlament – a magyar kormány kérésére – előző évben rendkívüli ülésén elfogadta a délvidéki magyarok ellen 1944-45-ben elkövetett vérengzéseket elítélő nyilatkozatot.

Megemlékezés, emlékjelállítás

A hatalom, a többség oldaláról érzékelhető gyűlölet egyébként a délvidéki vérengzések után nemzedékről nemzedékre tovább élt. A partizánterrorról sokáig nem eshetett szó, a hallgatás fala áthatolhatatlannak tűnt, miközben a tömegsírokat a kommunizmus éve alatt tudatosan eltüntették. Ráadásul még a rendszerváltás után sem lehetett beszélni az átélt borzalmakról, sőt a kialakult polgárháború csak szította és kiterjesztette a gyűlöletet. Mégis egyre többen és egyre többször megszólaltak.

A sírok sokszor temetőstül eltűntek, mégis utólag a tömegsírok pontos holléte fénykép alapján beazonosíthatóvá vált. Hiányoztak a halotti bizonyítványok, de a kutatómunka eredményeképpen sikerült egyre több áldozatot név szerint azonosítani. Emlékhely sem volt hosszú ideig, ahová virágot vihettek volna a hozzátartozók, a leszármazottak, de otthonaikban mindig meggyújtották az emlékezés kegyeleti lángját. Ráadásul a nyilvános megemlékezésre sokáig nemet mondott a hatóság, a „demokráciában” azzal indokolva döntését, hogy a történészek még nem dolgozták fel az akkori eseményeket. Mégis, a kilencvenes években megkezdődtek a keresztállítások; még akkor is, ha a kereszt másnapra, harmadnapra mindig eltűnt. Később emléktáblát állítottak, például Csúrogon; ledöntötték, újraállították, kalapáccsal verték szét, újat tettek a helyére. És beindult a kutatómunka, újságcikkek, tanulmányok, könyvek jelentek meg a délvidéki áldozatokról. Céljuk nem a gyűlöletre szítás, nem a bosszúért kiáltás,

hanem csupán az igazságtalanság felfedése és az emlékjelállítás azért, hogy hasonló embertelenség többé ne forduljon elő soha.

A kétezres évektől halottak napja tájképek Délvidék-szerte megemlékeznek 1944/1945 véres hónapjaira és áldozataira, Járekon az időközben az egykori temető bejáratánál, a rét szélén elhelyezett emlékeresztnél. Ráadásul a magyar áldozatok fakesztje mellett 2017-ben felavatták a járeki haláltábor német emlékművét, és felszentelték a magyar áldozatok emlékére állított új keresztet. Bizonyára a már említett enyhülési folyamat eredményeképpen. A márványtáblán az alábbi szöveg olvasható: „Az emlékmű polgártársaink, a Duna menti svábok emlékét őrzi, akik a járeki in-

ternálótáborban vesztették életüket, és itt találtak örök megnyugvást. Nyugodjanak békében! Nem fogjuk elfeledni őket! A járeki tábor 1944 decemberétől 1946 áprilisáig létezett. Duna menti svábok, 2017.”

Hazai példa

Eltüntetett temetőről szóló történetet hallottam az Arad megyei Monyoróótól néhány kilométerre fekvő Zarándhodos (Hodi?) faluról. A hosszú éveken át Boroskisjenőn tevékenykedő, nyugdíjas korában leginkább Gyulán élő dr. Vajda Sándort azzal kereste meg egy család, hogy szeretnék meglátogatni a nagyszülőik sírját az említett faluban, és ehhez kérnek helyismereti segítséget. A doktor úr szívesen eleget tett a kérésnek, beült az érintettek autójába, eljutottak Zarándhodosig, ahol

a temető iránt érdeklődtek. Megtudták, hogy a római katolikus temetőnek nyoma sincs, a helyét felszántották, most éppen zöldellő búzamező látványát nyújtja. Mivel a helyről pontos leírást kaptak, egykönnyen rátaláltak a búzamezőre, és a kegyelet virágait bedobták a kalászközé.

A fentin kívül még számos példát előhozhatnánk. Nehéz megsaccolni azon települések számát, ahol mára már nyoma sincs annak, hogy jó száz esztendeje még magyarok vezették a falut. De hasonlatosképpen az egykori zsidó kereskedők emlékezete is megkopott. Miközben arról sem szól a fáma, hogy az izraelita temetők sírjait is belepte volna a búza, vagy biztató termés híján a gondozatlanság miatt elterjedő gaz lepte el.

*Ez az írás a bácskai vérengzések során hetvenöt évvel ezelőtt, 1944 őszén és azt követően megölt és munkatáborokban elpusztított német, magyar és más nemzetiségű vajdasági áldozatok emlékének adóz.

A természet kalendárium (CCCLXXXII.)

Kiss Székely Zoltán

November első két napja a halottaké. Mindenszentek napját és halottak napját csak a IX. és X. század óta ünneplik. A keltáknál már a VIII. században is közönnep volt: a november 1-jei évkezdet egyben a halottak tiszteletnapja is volt. A mindenszenteket Kr. u. 835 óta, a 2-án tartott halottak napját pedig 998 óta tartja meg a katolikus egyház. Kezdődött azzal, hogy a Krisztus utáni 1000. évre várt világvége szorongásos hangulatában a halandók a halottak sírjain gyertyákat gyújtottak. De illetett akkor már a sírokat is rendbe hozni. A szlávok lakta vidékeken ételmet is helyeztek a sírokra. Ezen a napon hosszan szólnak a harangok, hogy a kongásuk szavával elfeledjék a szellemek siránkozását. Az ember ősi halálfélelme ma is, nem csak a mágikus kórokban, a létezés egyik leghatalmasabb szellemi mozgatóereje.

*Megjött a fagy, sikolt a ház falán,
a holtak foga koccan. Hallani.
S zizegnek fönn a száraz, barna fán
vadmirtuszok kis ősz bozontjai.
Egy kuvik jóslatát hullatja rám;
félek? Nem is félek talán.*

Radnóti Miklós *Naptár*ában írta volt ezt *Novemberről*. 1939. január 14-én...

A hónap jelképe az őszi lombszín ruhájú ifjú, fején bogyós olajág koszorúval. A mediterráneumban november az olajbogyószüret kezdete. Baljában répával és káposztával teli tál, jobbában a Nyilas jele. Emennek eredete az ógörög mondavilágig vezet: a nyilazó nőrabló kentaurokig. A november mediterrán embere az ökrökkel szántó, vető, olajbogyót szüretelő paraszt, a közép-európai a szabad tűz mellett ujjait melengető, disznókat makoltató kondás.

*Ül a bogáncson a sárga csicsörke,
félszeme lopva az égre tekinget,
másik a földre pillog ijedten.
Am, hogy a zord ég hirtelen enged,
s fellege nyíltán ömlik a napfény,
éneke buggyan: csókot ígérő,
angyali tiszta, mennyei nektár!*

Csodálkozunk rá e madárkára **Jékely Zoltán** 1961 novemberében íródott *A tél küszöbén* című versével.

*S a Temetőkert és a November
hallja s nem érti: honnan e bizás,
e hihetetlen lelkielő, a tél küszöbén is,
e cseppnyi madárban?*

Ma november elsejére rég feledett matematikus emléket hozom eléd, kedves Olvasóm. Az 1864. esztendő e napján Nagyszombaton született **Schlesinger Lajos**ét. Heidelbergben

és Berlinben tanult, 1897-től Bonnban tanított, aztán 1911-ig a kolozsvári egyetemen a matematika tanára volt, mígnem német egyetemeken tanított tovább. Matematikusi munkássága mellett értékes matematikatörténeti kutatásai. Sokat tett **Bolyai János** tudományos értékelése érdekében.

Ebben a hirtelen ránk szakadt hidegben gyorsan hullajtotta levelét az erdő. A máskor hetekig águkba kapaszkodó levelek hirtelen váltottak színt, elvékonyodtak, s hullnak rakásra.

*Áttetsző, üveges lett
a lomb a fán,
bíbor és barna és csont-
szín porcelán.
Tartják a fák japáni
csészéiket,
félvén moccanni – oh, ha
leesik egy!*

*Csupa fény a gyümölcsös
és reszketés,
mint egy üveg- és lámpa-
kereskedés.
„Vigyázz! – hallom szívemben –
ügyelj, nehogy
eltörj valamit abból,
ami ragyog!...”*

*Pedig micsoda kéj volt,
kamasz öröm,
megrázni őszi fákat,
s állni özőn-
aranyuk zuhanyában -
Milyen csodás
halál volt az a fény- és
színzuhogás!*

*Megyek csöndesen már a
japánvörös
készleteikkel álló
meggyfák között;
fáj és fáj minden szépség,
mi leesik,
féltem a föld törékeny
értékeit.*

Az 1902. november 2-án született **Illyés Gyula** *Üvegvilága* ez: porcelánzizegésű ősz.

*(...) Nincs szél még, napsütésben
áll és ragyog
kert és teremés. Annál
fájóbb, ahogy
a mozdulatlan fákról
egy-egy üveg-
levél – halotti csöndben -
alálebeg.*

Ugyancsak november 2-án lesz 84 éve, hogy 1935-ben Tordaszentlászlón megszüle-

Csupa fény és reszketés, mint egy üveg- és lámpa-kereskedés

tett **Palocsay Zsigmond** költő és hegedűtanár, egykori agrármérnök-hallgató, elítélt, delta rab, a legnagyobb erdélyi növénynevelő, **Palocsay Rudolf** akadémikus megtagadott gyermeke, Szisz delta kormányosa. A XX. század legszebb hazaszeretet-versének, a *Trópusoknak* a szavakba álmódója.

„Világot nem járok, álmodni már nem szokásom idegen földekkel;
a képek, mesék nem elegek higgadó képzeletem csiklandozásához
(szívárvány-hidaláshoz, passzátszél-járáshoz) mert emléket nem fűzők a bólogó pálmafákhoz;
és hozott anyagból nem csinállok másnak sem monszun-dajkált tájat,
sírokkot nyomorgó, hurrikán-tépett díszletet – tapétázni *Velencém* nem lehet beázással, harminchat éves *Alaszkám* langyítom medvelázzal:
porolom grizzlibocs-szőnyegem (a paducot lazaccá kereszteltem)
– pingvint pingál minden izzadt cégfestő a jégsekrenyre,
ananászt a fázó csemegésnek fűszeresnek arról valamit (a májbeteg), ahol a bors terem;
én már rájöttem: a *gerbera csodája*
– nekem a nyúlalátja;
nyit is, hogyha meleg vízzel locsolja a kertész
s a szilvafára is felfér némi trópusi;
mert időzők kecskefűz, vadrózsa bokra mellett
vakondok-orr, párálló szemmel,
s ereim közben átteregnek világom-háta másfelé;
ettem havat, – füvet kóstoltam, makkot s keserű meggyet,
csak hogy érezzem: élek, élek,

lélegző része vagyok az EGÉSZNEK; áhítója minden napnak, a lányka-holdnak meg a kódorgó más bolygóknak, akik nem kérnek, kije-barna őrzője vagyok-e ennek a tájnak, – szülőföld-máznak nem veszik hitemet.”

E vers 1969-ben jelent meg a kolozsvári **Utunkban**. Az RKP X. kongresszusára arra... biztatták a költőket, hogy írjanak dicshimnuszokat. (Történt már ilyen máskor is a magyar történelemben...) Hát Zsiga bától ez sikeredett.

Egy héttel a **székely autonómia napja** után, november 3-án a **magyar tudomány napját** ünnepeljük. 1825. november 3-án, a pozsonyi országgyűlésen határozták el a magyar rendek a **Magyar Tudományos Akadémia** létrehozását. 1996-ban a **magyar tudósok világtalálkozóján** döntés született e nap megünnepléséről. Sajnos egyre inkább homályba merül, hogy a világtalálkozón az is elhangzott, hogy ez bizony kettős ünnep. Hiszen két évvel a pozsonyi döntés előtt, 1823. november 3-án kelt ama levél Temesvárról Vásárhelyre, fiú írta apjának:

„... a *parallelákról* egy munkát adok ki... olyan *felséges dolgokat hoztam ki, hogy magam el-bámultam... ha meglátja Édes Apám, meg-esmeri; most többet nem szollhatok, csak annyit, hogy semmiből egy ujj más világot teremtettem: mindaz, valamit eddig küldöttem, csak kártyaház a' toronyhoz képest.*”

Vekardi László imponáló bölcsességgel és szenvedéllyel írta, hogy „[**Bolyai János**] mindvégig a szellemi Európa ama nagy polgáraihoz tartozik, akik megismerték és vállalták a végsőkig gondolt gondolatok szigorú keménységét... A *Bolyaiak* – apa és fiú – (...) *Kihagyásuk az európai szellem egész történetét károsítja és hamisítja meg.*”
Hát erről van szó...

*Az ősz legutolsó virágait
szedem. November siratja magát.
Sárban gázolok a dült réten át,
s mintegy válaszként bennem is esik.*

*S ez így lesz most már mindig, mindig így.
Most lettem öreg, céltalan a vágy.
Gördülne elém az egész világ,
nem jutnék benne, csak a sírodig.*

*Apró csillagok, kék s arany szemek,
szerények, fakók, ismeretlenek
gyűlnek csokromba, szerényebbeket*

*már te se kívánhatnál. Gondolatban,
míg szedtem, te kísértél, szép halottam,
s most árván nézem őket: kinek adjam?*

Szabó Lőrinc *November*ével, *A huszonhatodik év* 75. szonettjével együtt adom át ma néked gondolataimat, kedves Olvasóm... Maradok kiváló tisztelettel.
Kelt 2019-ben, Nyilas havának kezdetén

Áfonyabokor bíbor és barna és csontszín porcelánja

Dr. Pál-Antal Sándor 80

Székely századok kutatója

Rendhagyó eseményre került sor október 26-án a marosvásárhelyi Kultúrpalota kistermében. A nyolcvanéves dr. Pál-Antal Sándor történész-levéltáros, akadémikus köszöntésére szerveztett Székely századok című emlékkönyv bemutatójára összegyűlt pályatársak, barátok és tisztelői nemcsak egy termékeny életpályáról, hanem a lakosok számára napjainkig rejtett, esetenként misztifikált kincsek őrzőinek munkájáról is képet kaptak. Az esemény rangját növelte a magyarországi vendégek felvételése.

Karácsonyi Zsigmond

Kultúrdiplomáciai teljesítmény

A magyar történelem forrásanyaga hét országba, de azt is mondhatjuk, egész Európába szétszóródva található – mondta köszöntőbeszédében Szőgi László, a Magyar Levéltárosok Egyesületének alelnöke. – Ezért kényszerű parancs, hogy minden szomszédunkkal legyünk jóban, olyan értelemben, hogy segítségük egymást ennek a forrásanyagának a feltárásában. A kilencvenes években szerződéseket tudtunk kötni a Magyar Levéltárosok Egyesületének nevében Szlovákiával, Csehországgal, Szerbiával és még Ukrajnával is, de voltak kételyeink, hogy Romániával ez létrejöhet-e. Pál Antal Sándor volt az, aki a rendezvényeinken nagyon okosan mindig hozta magával az adott román levéltáros-egyesület elnökét. Az el-

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

nőkök elég gyorsan váltakoztak egymás után, de kezdett kialakulni egy bizalmi viszony, és elhitték azt, hogy mi valóban feltárni, segíteni, együtt dolgozni akarunk, és odáig jutottunk el, hogy együttműködési szerződést tudtunk aláírni a román és magyar levéltárosok egyesületei között. Ennek eredményeképpen valóban beengedtek minket a levéltárakba, és olyan anyagokhoz jutottunk hozzá, amelyekről néha azt hittük, hogy nem is léteznek.

Budapest Főváros Levéltárának nyugalmazott főigazgatója, Á. Varga László is kiemelte Pál-Antal Sándor rendkívüli szerepét abban, hogy a román levéltárak megnyitják a magyarországi kutatók számára is. Ennek jelentőségét akkor tudjuk felmérni, ha nem feledkezünk meg

arról, hogy a magyar vonatkozású levéltári források több mint kétharmada az anyaország határain kívül található. Az elcsatolt részek levéltári állományának nagyságát jól érzékelteti a 16 kötetesre tervezett katalógus, amelyből eddig három székelyföldi kötet már megjelent. A levéltárosok együttműködése olyan megvalósítás, amire az elmúlt 70 évben egyetlen román–magyar történetes vegyes bizottság sem volt képes.

Erdély emlékezete

Pál-Antal Sándor 1997-ben azzal keresett meg, hogy mi lenne, ha Erdély emlékezete címmel történelmi munkákból álló sorozatot indítanánk el a Mentor Kiadónál – mesélte Káli Király István, majd folytatta: – Kérdeztem, hogy hány

kötetre számíthatunk a következő 15-20 évben? Azt mondta Sándor bátyám, hogy évente egyre, kétfőre. Ehhez képest az elmúlt 23 évben ennek a sorozatnak közel 200 kötete jelent meg, elsősorban Pál-Antal Sándornak köszönhetően. A nyolcvanéves szerző munkabírását példázza, hogy a most bemutatásra kerülő kötet kiadványokat tartalmazó jegyzékében több mint 350 tétel szerepel neve mellett. Nem egészen három évtized alatt 51 könyvnek volt szerzője vagy társszerzője. Ezek nagy része a Mentor Kiadónál, illetve Mentor Könyvek Kiadónál jelent meg.

Simon Zsolt, az Erdélyi Múzeum-Egyesület marosvásárhelyi fiókegyesületének titkára szerint is a Székelyföld történetírásában – a székely kultúrtörténet, a székely önkormányzatiság, a székely szimbólumok és Marosvásárhely története szempontjából – megkerülhetetlen Pál-Antal Sándor munkássága. Különösen szerteágazó a tevékeny-

sége mind kronológiai, mind tematikai szempontból.

László Lóránt, a Borsos Tamás Egyesület elnöke, a Teleki–Bolyai-könyvtár munkatársa a fiatal történészeknek nyújtott támogatást hangsúlyozta: – Amikor 2003-ban ifjú vásárhelyi történészekként létrehoztuk a Borsos Tamás Egyesületet, Pál-Antal Sándor is ott volt az egyesület születésénél Spielmann Mihállyal együtt, és azóta is örökös tiszteletbeli tagunk. Tudományos konferenciákat szervezett, segítette a fiatal történészeket, csendben, de annál hatékonyabban segíti a történészkollégákat hatalmas tudásával.

Pál-Antal Sándor több mint negyedszázada közöl írásokat a Népszás hasábjain. A levéltári dokumentumok olvasmányossá tételével nemcsak lapunk hírnevét öregbítette, hanem népszerűsítette a székelység és Marosvásárhely történetét is. Kívánunk Sanyi bácsinak sok egészséget és munkabírást, hogy olvasóink örömeire még sok írását közölhessük ezeken az oldalakon.

Laudatio*

Sebestyén-Spielmann Mihály

Pál-Antal Sándor történész, levéltáros, kutató székely szék szülőtte, erdélyi ember, romániai magyar értelmiségi. Merész ember. Ugyanúgy cselekszik, mint Orbán Balázs: Pál-Antal Sándor a teljes Székelyföld múltjának ismerője, ismertetője, kutatója, múltképző avatott formázója, alakítója, sőt olykor megmászója is. Kutatási területe valamennyi székely széknek a levéltárakban őrzött népességi és köztörténeti, társadalomtörténeti, helytörténeti, moxgalmi, a hadi és a műszaki haladás adatainak összegyűjtése, értelmezése, narrációvá rendezése, az ember- és intézmény-történeti adatok felkeresése, össze-szövése.

Doktor Pál-Antal Sándor akadémikus tehát kereső-kutató, dokumentumokat fejtegető, hely- és régiótörténész, a székelységtudomány – ha van magyarságtudomány – miért ne lehetne a székelységnek is különálló tudománya? – egyik vezető egyénisége, múltunk kiváló és avatott ismerője. Fáradhatatlan szerző, társszerző, imponáló életmű birtokosa.

Azt gondoljuk, hogy a fáradhatatlanság a kulcsszó, amellyel a legjobban jellemezhetjük a nyolcvanadik életévét töltő tudós embert. És még egy kulcsszót illesztünk ide, amelynek fontosságát csak most látjuk, az életpályája viszsza tekintő magasságából: a türelmé. A kutatáshoz, az eredmények felmutatásához türelem kell, enélkül a történeti erények mit sem érnek. Olyan világban, mint amilyenben a román levéltárakban dolgozó éltek a múlt század második felében, amikor a publikálási lehe-

maérzékenységgel. És, miért ne, szerencsével.

E négy utóbbinak Pál-Antal Sándor birtokában van. Szerencsés kézzel nyúlt például hozzá az oly sokakat izgató, lényegét megragadni sokszor megkísérelt, de minduntalan torzozban maradt Bodor Péter-i életmű feltérképezéséhez. Másik nagy vállalkozása, a marosvásárhelyi vízművek, az ivóvíz-szolgáltatás és csatornázás történetének megírása példát mutatót arra, miként lehet ipar- és műszaki történetet írni korszerűen, sokoldalúan.

Doktori disszertációja a maros-széki pecséthasználtról csak lát-szólag szűk szakmai metszet, holott egyszerre hivatal- és mentalistörténet, művészettörténet és jelképtár, egy adott terület és nagyobb közösségek szimbolikus önreprezentációja. Sándor nélkül igazából már el sem igazodhatunk Marosvásárhely utcánvéngetegében, a Székelyföld és városainak történeti rangsorolásában, polgármévsoraiban és az idők folyamán alkotott jogszabályaiban.

Akadémiai székfoglalója a Székelyföld XVIII. század eleji népesedési viszonyairól szól az általa felfedezett és közreadott hét hatalmas kötetbe sűrített népszámlálási adatok alapján. A korai újkori Erdély hatalmas demográfiai forrásvidékét tette közkincsé. Ez volt az erdélyi magyarság egyik alapvető humánutánpótlása, erőforrása. Az adat-sorok arra is rámutattak, miként színesedik a Székelyföld etnikai képe a bevándorlások folytán. Nem maradhatott ki érdeklődési köréből 1956 erdélyi hatása sem. Közjéte-szi a Maros megyei perek anyagát, az áldozatok névsorát, úttörőként kezd hozzá annak a korszaknak a kutatásához, amelynek már maga is tanúja lehetett egyetemi hallgatóként.

Minden munkálkodása arra az időre nyúlik vissza, amikor a levéltár csendjébe-rendjébe zárva, félig-meddig titkosan, a kezébe került dokumentumot nem sülyesztette vissza páliumsírájába, hanem lemá-solta, avagy másolatot készített géppel, olykor fénymásolóval (a xerox a legnagyobb kegy volt 1989 előtt) – ha volt, ha éppen szabadott használni, ha a főnökség félrefordította vizslató tekintetét –, és félretette, éjszakánként otthon dolgozott rajta. Tulajdonképpen – bár ezt nem tudom bizonyítani, csupán sejtéseimre bízom az állítás igazát – jóformán minden könyvének alapjai, ősvázlata már készen volt a rendszerváltás előtt, csak a szabadság és az idővagyonnal való szabad rendelkezés kellett hozzá, hogy sorra véglegesítse egy-egy kötet anyagát. Ebben a nagy lendületben a kiadók, elsősorban a marosvásárhelyi Mentor és a Mentor Könyvek Kiadó, valamint a csikszeredai Pallas-Akadémia, a sepsiszentgyörgyi nyomdák és kiadók rendelkezésére állottak, szinte vetélkedtek írásaiért, sürgették, biztatták, támogatták.

Magyar paleográfiát oktatott éveken át az erdélyi (bukaresti) levéltárak román munkatársainak, ezért cserében hozzáférhetett zárolt, rendezetlen fondokhoz is.

Nem marad kizárólag a levéltárban és könyvtárakban, hanem úgy érzi, 1989 után össze kell fogni a szaporodó fiatal és középkorú kutatókat, a szakma művelőit. Ezért évente tudományos ülészeket szervez az EME égisze alatt vagy a Maros Megyei Múzeummal közösen. Az ülészek eredménye: az ott elhangzott közlemények közre-ada-sa a szerkesztésében több sorozatban (A Maros megyei magyarság történetéből és Marosvásárhely történetéből). Ezek az írások végül is

azt a régebbi elhatározását erősítik meg benne, amellyel megírta Marosvásárhely történetének első kötetét. Az újonnan felszínre került adatok beépítésével tehát tető alá hozza Marosvásárhely régóta esedékes és fájóan hiányzó modern város-történetének 1848-ig terjedő összefoglalóját. Reményeink szerint rövidesen követi a második kötet is. Addig is azonban közreadta 1848-1849 legfontosabb kordokumentumait Maros, Udvarhely és Háromszék, sőt Csík vonatkozásában is. Írt a székely ágyúöntő Bodor Ferencről, a székelység felkeléséről, az 1562-es, az 1596-os és az 1809-es megmozdulásokról, több falumonográfiát jelentetett meg barátjával és szerzőtársával, néhai Szabó Miklóssal közösen.

Nagy elődök munkáit mentette meg a feledéstől. Benkő Károly Marosvásárhely-történetét, Vig Károly házagpótló marosvásárhelyi helynévszótárát, amelyet éppen a keltársak szakmai irigysége akadályozott meg, hogy megjelenhessen a maga idejében, a múlt század harmincas éveinek végén. Hatvanéves mulasztást tett jóvá e kiadással. A Benkő-féle mű esetében pedig több mint egy századnyit.

Nem helyben ülő lélek: Csík és Vásárhely, Gyergyó és Szentgyörgy, Budapest, Szlovénia és újra Vásárhely vagy néha Kolozsvár között ingázik. Szakmai ügyeket tárgyal, családi látogatáson van. Egy tömbház utolsó emeletén lakik. Ez a szellemi kilátótornya, ahonnan a székelyföldi történészeket és történészeket figyelni, számontartja teljesítményeinket és mulasztásainkra figyelmeztet. Bólint vagy bírál.

*Sebestyén-Spielmann Mihály laudatiójának szerkesztett változata

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 872.

2.	1.	ELÓTAG: FÖLD	PÁROS GYOM!	DÉR ... (ÉNEKESNŐ)	GÖMBÖLYÍT
... PÁL (KÖLTŐ)					T
TENGER- SZEM			GENUS		
A SZOBÁBA			BIZTATÓSZÓ		
		GÖRÖG GYŐZELEM- ISTENNŐ			
		AHAJT			
MAUNA ... (VULKÁN)			HATÁRRAG		
HULLAT			BÁCSIKA		
		GÖR. VISZÁLY- ISTENNŐ		ALBÁN PÉNZ	
		SZABÓ IST- VÁN FILMJE		OKÍTÓ	JELENEGI
ÚTSZAKASZ			4. R		Ő
UGYANCSAK					
		ARCON CSATTAN		TÖREKSZIK	
		KÖZVETLEN		FRANCIA TERÜLET- MÉRTÉK	
SPANYOL EX- KIRÁLYNÉ			SKÓCIAI JÁNOS	ŐSI FEGYVER	
FOGHŰS			CSAPDA	VÁGÓ- ESZKÖZ	
		ELÓTAG: SEJTMAG			A 3. SZEMÉLY
		SZÓLÍT FALUN			PÁRATLAN ELEM!
	H				
FILMBELI ÜRMANÓ	KEVERT SZÍN			KJEVI FEJE- DELEM	
	3.			CSERMELY	
VEGYJELE SN		AZ ORRÁHOZ		ELAVULT	ÖLELŐ!
		ZAVART RÉNI		NAPA PÁRJA	EGY, RÓMÁBAN
		SÉRTETLEN		JÁRUNK RAJTA	
		PÁRATLA- NUL IVIKI	SÍR	VERMET KÉSZÍT	
			SZINTÉN NE		
NEM LÉTEZIK				ABRONCS	
				ZORRO JELE	
KILYÉN LEVENTE	Y				K

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI SZELVÉNY					NOBEL-DÍJAK 100 ÉVE					1	2	3	4	N	5	6	7	8	T			
										9					10							
11	W	12	13	14	15			16		17									18			
19								20											21			
22								23					24						25		26	
27								28					29						30		O	
31								32											33		34	
35								36					37						38		39	
I								40					41						42		43	44
45	46							47					48						49		50	
51								T											52	A		M

VÍZSZINTES: 1. A fizikai díjat elnyerő német fizikus. 9. ... Pelin, bolgár író. 10. ... Ekberg, színésznő. 11. USA-elnök, a békedíjat kapta (Thomas Woodrow). 16. Akkád eposz. 18. Francia arany. 19. Eurüdiké férje. 20. A három nővér egyike. 21. Angyalrang. 22. Ennivaló. 23. Autonóm terület (röv.). 24. Knock out (röv.). 25. Kicsi kutya. 27. Spanyol arab. 28. Török város. 30. Aradi focicsapat. 31. Lekvár. 32. Renegát. 33. Dohnányi operája. 35. Fő ütőér. 37. USA-elnök (volt). 39. Direct Distance Dialing (röv.). 40. Édeni gyümölcs. 42. Előtag: kép. 44. Latin kettős betű. 45. Szamoai pénz. 47. Dolgozik a mozdony. 49. ... Lake City (Utah fővárosa). 51. Svájci költő, írói díjazott (Carl). 52. Vízsz. 51. írói álvéne (C. Felix ...).

FÜGGŐLEGES: 1. Japán pénz. 2. Eblak. 3. Itt (német). 4. Becézett Antal. 5. Zola regénye. 6. Spanyol exkirályné. 7. Téli sport. 8. Üzlet, bolt (angol). 12. Borzadó. 13. Vigyor (angol). 14. Nap (latin). 15. Forrasztófém. 17. Cseh helyeslés. 19. Ezt a díjat nem osztották ki. 20. ... Calvino (olasz író). 21. Finn-svéd sziget. 23. Tromf. 25. Eeeee. 26. Az orvosi-fiziológiai díj belga jutalmazottja (Jules Jean-Baptiste Vincent). 28. ... Hacsaturján (zeneszerző). 29. Olasz sarkkutató (Umberto). 30. Román költő (Tiberiu). 32. Megérti a helyzetet. 33. Azon a másik helyen. 34. Ott lent (nép.). 36. Autóversenyféle. 38. Szándékozik. 41. ... melegséged (Ady költeménye). 43. Az ozmium és a nitrogén vegyjele. 45. Páratlan test! 46. Associated Press (röv.). 48. Disznólakás. 50. Jótékonykodik.

L.N.J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket november 14-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők – két személy – egy-egy könyvet nyerhetnek. A pályázati szelvényt kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani. (Egy borítékban csak egy pályázati szelvény szerepelhet.)

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvastva Vajda János költő egyik versének címét kapjuk. Könnyítésként egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Szellőrózsa – Akadály, torlasz. 7. Sértetlen – Kiütés jele a ringben. 8. Pozitív elektróda – Vízgőz. 9. Kissé elfogult! – Felső végtag. 11. Dorong – Belekotor! 12. Pengetős hangszer – Savanyú folyadék. 14. Ásványi fűszer – Kiejtett betű. 15. Káposzta megvastagodott szára – Fukar, fősvény. 18. Piszok – Előkelő. 19. Szélhámós – Hintó, batár. 22. Eme tárgy – Csendben rak! 23. Indonéz sziget – Táblakép. 25. Csenátóni várom – Megteendő út. 27. Kacat – Játéktér része! 28. Zöldséges – Finomműszerész. 30. Mutatószó – Kópé egynemű hangzói. 31. Torda folyója – Dicsfény.

FÜGGŐLEGES: 1. Nyugalom, harmónia – Karám. 2. Unszol – Indián törzs. 3. A jód és a foszfor vegyjele – E nap. 4. J. Lennon özvegye (Yoko) – Vesztesség. 5. Jegyzetfüzet – Forgalmaz, eladni szeretne. 6. Anekdota – Akadozva beszél. 10. Nagyszülő kedvence – Rázza a hideg, vacog. 13. Áramszedős busz – Birtokos, argóban. 16. Versenylovas – Beidéz. 17. Szerves oldószer – Fekete kontinens. 20. Indiai női viselet – Sárga színárnyalat. 21. Talmi, ál – Szervez, lebonyolít. 24. Hegedű tartozéka – Eszes. 26. Árubehozatali illeték – Menyasszony. 29. Seb szélei! – Thaiföldi és norvég gépkocsijelzés.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18	O			
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

Az OKTÓBERI ÉVFORDULÓK (3.)

című pályázat nyertesei:

Boér Loránd-Csaba,

Marosvásárhely, Koós Ferenc u.

Trombitás Árpád,

Marosvásárhely, Moldovei u.

A pályázati rejtvény megfejtése:

BÓKAY; LIPPI; KUNFFY; JÉKEY; SZÉCSÉN; SEBESS;
KLASZ; PLATZ; HILGERMANN; KISFALUDY

Kérjük a nyerteseket,
vegyék fel a kapcsolatot Borbély Ernővel
a 0742-828-647-es telefonszámon.

Megfejtések

az október 25-i számból:

Ikek:

Az elsodortak

Skandi:

Ma Kovács Aladár a szóvivőm.
Ő fog felelni a tanító bácsi kérdéseire.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,

Győzelem tér

18. szám,

www.bookyard.ro

In memoriam dr. Fazakas Béla egyetemi tanár

Kilencvennegyedik évében elhunyt dr. Fazakas Béla egyetemi tanár, akit a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet doyenjének, az egyetem egyik legidősebb és a szakma legtekintélyesebb tagjának tarthatunk. Azon pedagógusok közé tartozott, akik neveltek, akitől tanítványai példamutató pontosságot, rendet, emberi tartást, alázatot és szeretetet tanulhattak. Valahányszor kötelező módon hordott nyakkendőjével, frissen vasalt ingben a katedrához állt, szavait mély csend övezte, üzeneteit érdeklődés követte, átadott ismeretei termő talajba hulltak. Előadásain sok mindentől szó esett, a giardiózis előfordulásától a tökmag féregűző szerepéig, de leginkább az élet magasiskolája érintette meg a hallgatóságot.

Munkásságát az elősködő életmódot folytató lények, a paraziták megismerésének szentelte. Nyugdíjazásáig a MOGYE parazitológiai professzoraként és a klinikai parazitológiai osztály vezető főorvosaként szerzett elévülhetetlen érdemeket. Szakmáját több mint fél évszázadon át oktatta az orvostanhallgatóknak és a fiatal orvosoknak. Oktató ténykedéséhez szorosán kötődik a magyar nyelvű orvostudományok ügye, tanártársaival együtt vállalták magyarságukat és a vásárhelyi orvostudományok szellemiségét.

Fazakas Béla 1926. július 22-én született Abrudbányán, ahol édesapja unitárius lelkész volt. A családi utóval egész életében végigkísérte. És bár lelkészi pályára szánták, a sors úgy rendelkezett, hogy a második világháborút követő fogságban határozta el, hogy orvos lesz. Az orvosi egyetemet Marosvásárhelyen végezte 1952-ben, majd egyetemi oktatóként dolgozott Putnok professzor irányításával, a gyakorlati az egyetemi tanárságig jutott. Az orsóféreggel kapcsolatos kutatásaiból írta meg a doktori

disszertációját, amelyet 1964-ben védett meg. Szakmai egyesületek tagja és tisztségviselője, parazitológiai tárgyú szimpóziumok szervezője, értékes tudományos közlemények és egyetemi jegyzetek szerzője, a háromnyelvű Parazitológia atlasz társszerzője. Gazdag tudományos munkásság áll mögötte. Nehéz időkben, 1991–1996 között rektorhelyettesként tevékenykedett. Nyugdíjazása után konzultáns professzor-ként 2008-ig doktorátusokat vezetett.

Miután 1967-ben a Fertőző Betegségek Klinikáján létrehozta a parazitológiai osztályt, hosszú éveken át legendássá váltak hajnali rendelései. Már reggel 6 órától a betegek rendelkezésére állt, hogy azok eljuthassanak munkába. Elévülhetetlen érdemeiért 1996-ban megkapta az Erdemes Orvos kitüntetését. És ami a legfontosabb: odaadó munkájával kiérdemelte a betegek tiszteletét. Ő maga vallotta, hogy az orvos nem lehet csak az orvostudománnyal tele, a szépművészetet és a zenét is szeretnie kell, egyébként nem tudja megérteni a betegeit.

Dr. Fazakas Béla a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem mikrobiológiai tanszékének legendás parazitológiai professzora volt. Tartalmas és tartásos, a gyógyulás és az ismeretátadás öröme közvetítő életet ajándékozott neki a Jóisten. És miközben a földi távozás idejére megnyugvás adatik a család tagjainak, az orvosegyetem és az orvosi szakma részvétnyilvánításán túl búcsúznak tőle a páciensek, a betegek, a gyógyultak, a hálásak, a szeretetet viszonzók, a tanítványok, az útkövetők. Mindannyian köszönik, köszönjük, amit kaptunk.

Dr. Ábrám Zoltán
egyetemi tanár

MAROS MEGYEI TANÁCS

Közlemény

A Maros Megyei Tanács 2019. 11. 28-án versenyvizsgát szervez, toborzás útján, a Maros Megyei Tanács szakapparátusa - Műszaki Igazgatóság, adminisztratív-beavatkozási osztály - keretében betöltetlen szerződéses állások elfoglalására, amint következnek:

1. szakmunkás, II. fokozat (szerelőlakatos) - egy állás;
2. szakmunkás, I. fokozat (asztalos-ács) - egy állás;
3. szakmunkás, I. fokozat (munkagépkezelő) - egy állás.

Hogy részt vehessenek a versenyvizsgán, a jelentkezők halmozottan kell teljesítsék a következő sajátos követelményeket:

- A II. fokozatú szakmunkás (szerelőlakatos) állásra:**
- középfokú vagy általános iskolai végzettség;
  - szakképesítő tanfolyam lakatos vagy ehhez kapcsolódó területen;
  - legalább 6 év szakmai régiség;
  - B kategóriás gépjárművezetői jogosítvány.

- Az I. fokozatú szakmunkás (asztalos-ács) állásra:**
- középfokú vagy általános iskolai végzettség;
  - szakképesítő tanfolyam a famegmunkálás terén;
  - legalább 9 év szakmai régiség;
  - B kategóriás gépjárművezetői jogosítvány.

- Az I. fokozatú szakmunkás (munkagépkezelő) állásra:**
- középfokú vagy általános iskolai végzettség;
  - gépészeti szakképesítő tanfolyam;
  - legalább 9 éves szakmai régiség;
  - B, C kategóriás gépjárművezetői jogosítvány.

A versenyvizsga lebonyolításának módja:

A versenyvizsga gyakorlati próbából és interjúból áll.

A versenyvizsgára a Maros Megyei Tanács Marosvásárhely, Győzelem tér 1. sz. alatti székhelyén kerül sor, az alábbiak szerint.

A gyakorlati próba időpontja: 2019. 11. 28-án 10 órától;

Az interjú a gyakorlati próba dátumától legtöbb négy munkanapon belül lesz megtartva.

Az interjú időpontját és helyét a gyakorlati próba eredményével egy időben függesztik ki.

A beiratkozási iratokat a közlemény kifüggesztésétől számított 10 munkanapon belül lehet benyújtani: Maros Megyei Tanács, Marosvásárhely, Győzelem tér 1. sz., 63-as iroda, Lucian Petruța-Oroian, a humánerőforrás-osztály tanácsadója, telefon: 0265-263-211, 1236-os mellék, fax: 0372-651-236, e-mail: petruta.lucian@cjmures.ro

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán-Tibor
megyemenedzser

Paul Cosma
főjegyző

Filmkritikaíró workshop a 27. Alter-Native nemzetközi rövidfilmfesztiválon

November 4–10. között a filmkritika elméletével és gyakorlatával lehet megismerkedni a fesztivál keretében.

A napi egy-két órára tervezett tevékenység alatt barátkozni lehet a műfaj alapjaival, illetve a gyakorlatban is ki lehet próbálni. Az a cél, hogy a jelentkezők rövid kritikai szövegeket alkossanak a fesztiválon szereplő rövidfilmek némelyikéről. Az írásokból nyomtatott kiadvány készül, így a közönség is elolvashatja a fiatal kritikusok véleményét a látottakról!

A workshopra elsősorban középiskolások és egyetemisták jelentkezését várják. Az alkotóműhely vezetője Németh Szabolcs Előd filmkritikus lesz.

A részletes munkamenetet (a találkozások idejét, helyét, rendszerességét) az első találkozásokkor (november 4-én), közös megegyezés alapján szögezzük le.

Jelentkezni november 3-ig lehet az elod.nemeth@alternativeiff.ro e-mail-címen.

Hétfégi sportműsor

LABDARÚGÁS. A 3. liga V. csoportjának 11. fordulójában, szombaton 14 órától: Lénárdfalvi Fotbal – Szászrégeni Avántul.

A Maros megyei 4. liga elites csoportjának 12. fordulójában, szombaton 11 órától: Marosludas – Nyárádtői Unirea, Marosvásárhelyi Athletic – Nagysármás (marosszentkirályi pálya), Szovata – Nyárádtői Viitorul, Marosoroszfalu – Marosszentkirály-Náznánfalva, Ákosfalva – Kerelő, Mezőszengyel – Radnót.

A futsal 2. liga II. csoportjának 6. fordulójában, szombaton 14 órától, a ligeti sportcsarnokban: Marosvásárhelyi CSM – Gyergyóremetei Kereszt-hegy.

A női 2. liga II. csoportjának 4. fordulójában, vasárnap 11 órától, a Sziget utcai műfüves pályán: Marosvásárhelyi CSM – Kolozsvári Olimpic Star.

KOSÁRLABDA. A női Nemzeti Liga Nyugati csoportjának 4. fordulójában, szombaton 19 órától, a ligeti sportcsarnokban: Marosvásárhelyi BC Sirius-Mureșul – Szatmárnémeti CSM.

A férfi 1. liga 4. fordulójában, vasárnap 18 órától: Kolozsvári U-BT II – Marosvásárhelyi CSM.

KÉZILABDA. A női A osztály D csoportjának 7. fordulójában, szombaton 16 órától, a ligeti sportcsarnokban: Marosvásárhelyi CSM – Resicabányai CSU.

RÖPLABDA. A női A2 osztály Nyugati csoportjának 3. fordulójában, szombaton: Máramaroszigeti CSM – Marosvásárhelyi CSU Medicina CNUE.

A labdarúgó 1. liga 15. fordulójának televíziós közvetítési rendje

November 1., péntek:

* 20.30 óra: Konstancai Viitorul – Chindia Târgoviște

November 2., szombat:

* 18.00 óra: Medgyesi Gaz Metan – Nagyszebeni Hermannstadt

* 20.30 óra: Kolozsvári CFR – Academica Clinceni

November 3., vasárnap:

* 16.30 óra: FC Voluntari – FC Botoșani

* 21.00 óra: Bukaresti FCSB – Sepsiszentgyörgyi Seps OSK

November 4., hétfő:

* 18.00 óra: Gyurgyevói Astra – Jászvásári CSM Politehnica

* 20.30 óra: CSU Craiova – Bukaresti Dinamo

Valamennyi mérkőzést élőben közvetíti a DigiSport, a Telekom Sport és a Look Sport/Plus.

Kiütéses kolozsvári vereség a Románia-kupában

A szó szoros és átvitt értelmében is kiütötte a Petrolul Ploiești a Kolozsvári Sănătatea a labdarúgó-Románia-kupa nyolcaddöntőjében. A két csapat közötti osztálynyi különbség a pályán is megmutatkozott, a vendégek hét gólt rámoltak be házigazdájuknak a Kolozsvár Arénában rendezett mérkőzésen.

Látszólag sima sikert ért el a Bukaresti Dinamo is a kolozsváriakhoz hasonlóan 3. ligás Foresta Suceava otthonában, azonban a 4-0-s fővárosi győzelem csalóka képet mutat, az ugyanis csak a hajrában körvonalazódott a telt házas összecsapáson, az élvonalbeli gárda igen-igen megizzadt a sikerért.

A tegnapi lapzártánkig lejátszott mérkőzések eredménye: Foresta Suceava – Bukaresti Dinamo 0-4, Kolozsvári Sănătatea – Petrolul Ploiești 0-7, Academica Clinceni – FC Botoșani 2-0, CS Mioveni – Nagyszebeni Hermannstadt 0-2, Kolozsvári U – Bukaresti FCSB 0-1. Tegnapi rendezték: Bodzavásári Metalul – Jászvásári CSM Politehnica, Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Gyurgyevói Astra, FC Voluntari – CSU Craiova. (F.A.)

SZÚR A HÁTA, fáj a válla, vagy csak éppen relaxálna? Szüksége van svédmasszázsra! Masszörtechnikus vállal svédmasszázs és reflexoterápiás talpmasszázs. Tel. 0741-078-840, hétfőtől szombati 16-19 óra között. (4/5088-l)

ALKALMAZUNK hegesztőt és lakatost. Tel. 0744-572-889. (21684-l)

KOMOLY, megbízható, gyereket szerető dadust keresünk hosszú távra. Tel. 0742-311-821. (6/5110)

ÉRETTSÉGIRE felkészítő matematika- és magyartanárt keresek. Tel. 0365/881-995, 0770-401-858. (5/5125-l)

MOSÓGÉPEKET és hűtőszekrényeket javítok. Tel. 0755-825-502. (12/5117-l)

MEGEMLEKÉZÉS

„Uram! Adj nekik békét az örök mezőkön, testük – bár porrá lett –, szívünkben örök élők.” Emlékeztetjük mindazokat, akik ismerték és szerették, hogy **CSATLÓS JÓZSEF** 9 éve és felesége, **ROZÁLIA** 11 éve költöztek az örök hazába. Nyugodjanak békében! Szeretteik. (3/5065-l)

Ti voltatok a jóság és a szeretet, titeket feledni nem lehet. Kegyelettel emlékezünk szeretett szüleinkre, **SZŐCS JÓZSEFRE** és **SZŐCS KATALINRA**, valamint öt elhunyt **TESTVÉRÜNKRE** haláluk évfordulóján. Emlékük legyen áldott, nyugalma csendes! Gyászoló szeretteik: Sanyi, Etus, Cica családjukkal. (16/4903)

Fájdalom költözött szívünkbe, ami ittmarad örökre. Fájó szívvel emlékezünk a szeretett férjre, édesapára, apósra, nagypapára, **BARABÁSI LŐRINCZRE**, aki november 1-jén 8 éve távozott szerettei köréből. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Soha nem feledünk. Felesége, Ibi, lánya, Ibolya, veje, Sanyi, unokája, Előd, unokamegye, Boró, Őrs és barátja, Petra. (4946-l)

Az idő elmúlhat, szállhatnak az évek, míg élünk, velünk lesz szép emléked. Szeretettel emlékezünk november 1-jén **GÁLL DÉNESRE** halálának 30. évfordulóján. Emlékét őrizzük, amíg élünk. Szerettei. (1/5023)

„Az életünk így múlik el, s ha jó a nap, hogy menni kell, Elhal szavunk, elhal dalunk, megszülettünk, hát meghalunk. De amíg vagyunk, emlékezünk.” Kegyelettel és fájó szívvel emlékezünk id. **VARGA SÁNDORRA**, a szeretett férjre, gondoskodó édesapára és nagytatára november harmadikán, halálának második évfordulóján. Csendes álmod fölött őrkdjön szeretetünk. Szeretteid. (16/5047)

Emlékezünk a szomorú napra, november 2-ára, drága halottunk, **NAGY ROZÁLIA** volt főkönyvelő halálának első évfordulóján.

Emlékét őrzi élettársa, Pista, leánya, Ildikó, veje, Attila, két unokája: Izabella és Levente Zalaegerszegről. Pihenésed legyen csendes és zavartalan! Nyugodj békében!

Szomorú szívvel emlékezünk nővéremre, **NAGY ROZÁLIÁRA** szül. Jánosi halálának első évfordulóján. Húga, Böske, sógora, Péter. Emlékét szívünkben örökké megőrizzük. (7/5070-l)

Szomorú szívvel emlékezem a drága bátyámra, az Armata futballcsapat volt játékosára, **BALÁZS IMRÉRE** halálának 40. évfordulóján, továbbá **ÉDESANYÁMRA**, **ÉDESAPÁMRA**, aki 36 éves korában hunyt el, és hat **TESTVÉREMRE**. Nyugodjatok békében! Rövid életüket, szép emlékeket szívemben őrzöm egy életen át. Jucika. (11/5097)

Szívünkben itt él emléked örökre, ha látni akarunk, felnézünk az égre. A csillagok között utazol tovább, ott várj ránk, ha időnk lejár. Fájó szívvel gondolunk november 3-ára, amikor drága leányunk, **GIERLING ÉVA** szerető szíve már 7 éve megszűnt dobogni. Áldott, szép emlékét szívükbe zárva kegyelettel őrzik szerettei. (13/5042-l)

Nem vársz már minket ragyogó szemekkel, Nem örülsz már nekünk szerető szíveddel. De egy könnycsepp a szemünkben Érted él, Egy gyertya az asztalon Érted ég, S bennünk él egy arc, egy végtelen szeretet, amit tőlünk senki soha el nem vehet. Telhetnek hónapok, múlhatnak évek, Szívől szeretünk, s nem felejtünk Téged. Fájó szívvel emlékezünk drága Édesanyánkra, anyósra, Nagymamára, dédire, a csíkfalvi **MIHÁLY ELLÁRA** halálának első évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (10/5074)

Az idő elmúlhat, szállnak az évek, míg élünk, velünk lesz szeretett emléked. Fájó szívvel emlékezünk november 2-án id. **VARGA JÁNOSRA** halálának 14. évfordulóján. Nyugodjál békében! Családod. (4/5083)

Fájó szívvel és soha el nem múló szeretettel emlékezünk az egy évvel ezelőtt elhunyt **SZÉKELY SÁNDORRA**. A szív sajog, a fájdalom nő, nem hoz enyhülést a múltó idő. Évre év jön, az idő tovaépül, de téged elfelejteni soha nem lehet, csak muszáj az életet élni nélkülöd. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Családja. (4/5124-l)

Szívünkben mély és soha el nem múló fájdalommal emlékezünk november 1-jén, amikor már hat éve elvesztettük a legdrágább feleséget, édesanyát és nagymamát, **KUSZTOS BERTÁT**. Emlékét őrzi férje, Laci, három gyermeke: Sándor, Rózsa és László családjukkal együtt. Nyugodjál békében, drága Berta mama! (1/5085)

Fájó szívvel emlékezünk november 3-án szeretett elhunyt anyukánkra, nagyinkra és dédinkre, a nyáradszeredai **SIKLÓDI IDÁRA** halálának első évfordulóján. Akik szerették, gondoljanak rá kegyelettel. Szerettei. (7/5092)

Csak az idő múlik, feledni nem lehet, szívünkben örökké őrizzük emlékedet. Fájó szívvel emlékezünk október 31-én **ALBERT ZSIGMONDRÁ** halálának 18. évfordulóján. Szerettei. (1/5120-l)

Kegyelettel emlékezünk november 1-jén id. **BALLAI GYÖRGYRE** halálának 7. évfordulóján. Emlékét őrzi felesége és gyermekei. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (16/4903)

65 éve – 1954-ben – léptünk ki a Marosvásárhelyi 2-es Számú Leánylíceum X.A és X.B osztályaiból – tele reménységgel, bizakodással – életünk göröngyös útjára. Szívünkben hálával és szeretettel gondolunk nagyra becsült **TANÁRAINKRA** és őszinte sajnálattal mindazon kedves **OSZTÁLYTÁRSAINKRA**, akik már nem ünnepelhetnek velünk e nevezetes szép találkozón. (18/5049)

Hiányzol nagyon, a helyed üres lett, egy váratlan pillanat a sírba temetett. Úgy mentél el, hogy el sem búcsúztál, csak a sok emlék maradt, mit itt hagytál. Fájó szívvel emlékezünk november 2-án a maroszentgyörgyi **CSORBA JÁNOSRA** halálának 4. évfordulóján. Szeretett felesége, Edit.

Bárhogy múlnak az évek, a lélek nem feled, mert összeköt minket az örök szeretet. Hiányod nagyon fáj. Nyugodjál békében, drága édesapám! Fia, Jancsika és családja. (5/5108)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték dr. prof. **FAZAKAS BÉLÁT** hogy október 30-án, életének 94. évében elhunyt. A MOGYE és a fertőzőklinikai megbecsült dolgozója volt. Temetése november 2-án, szombaton 13 órakor lesz a református temetőben, unitárius szertartás szerint. Bánatos családja. (5105-l)

Szomorú szívvel búcsúzunk kedves szomszédunktól, prof. dr. **FAZAKAS BÉLÁTÓL**. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! A Wajtsuk, Şuteu és Kelemen családok. (1/5103-l)

Isten akaratán megnyugodva, mégis fájdalommal teli szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, férj, nagypapa, sógor, szomszéd és orvos, **VAJDA FERENC** hosszas betegség után 2019. október 30-án örökre itthagott minket. 2019. november 2-án 12 órakor kísérik utolsó útjára a marosvásárhelyi római katolikus temető felső kápolnájából. Sosem feledjük mosolygós tekintetét, kedves szavait és szakmailag elismert tanácsait. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! A gyászoló család. (2/5121-l)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagypapa, testvér, rokon, jó barát és szomszéd,

PÉTER GÉZA életének 79. évében csendesen megpihent. Temetése 2019. november 2-án, szombaton 12 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben. Búcsúzik tőle felesége, Márta, fia, Gézuka és unokái: Yanis és Tóbiás. (3/5122-l)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a nagyon szeretett édesapa, nagypapa, dédapa és élettárs, a marosvásárhelyi születésű id. **TROMBITÁS ÁRPÁD** a Mobex volt dolgozója életének 79. évében hirtelen elhunyt. Akik szerették és ismerték, gondoljanak rá kegyelettel! A gyászoló család. (-l)

Fájó szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték, hogy a szeretett testvér és nagynéni, **PALKÓ ILONA** szül. Dávid 2019. október 30-án, életének 84. évében visszatért Teremtőjéhez. Temetése 2019. november 1-jén délután 1 órakor lesz a kerelőszentpáli temetőben, református szertartás szerint. Emlékét szeretettel őrizzük. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Erika és családja. (13/5118-l)

RÉSZVÉTVILVÁNÍTÁS

Megrendülten értesültünk szeretett osztálytársunk, **GÁL ZOLTÁN** elhunytáról. Őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak, fájdalomkban osztozunk. Isten nyugtassa békében! Volt osztálytársai és osztályfőnöke a Gh. Şincai Liceumból. (9/5094-l)

Fájdalommal értesültünk dr. **FAZAKAS BÉLA**, a Mikrobiológia Tanszék nyugalmazott egyetemi tanára, az Egyetem egykori rektorhelyettese elhunytáról. Őszinte részvétünk a gyászoló családnak. A MOGYTTE Magyar Tagozatának oktatói. (-l)

Őszinte együttérzésünket fejezzük ki Vajda Kinga kolléganőnknek **ÉDESAPJA** elhunyt alkalmából. Vigasztalódást kívánunk a gyászoló családnak. Az Alexfrigitotechnic Kft. munkaközössége. (-l)

Őszintén együttérzünk Vajda Kinga kolléganőnkkel szeretett **ÉDESAPJA** elhunyt okozta mély fájdalmában. Vigasztalódást kívánunk a gyászoló családnak! Az Alex Agrocom Impex Kft. munkaközössége. (-l)

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

**Síremlékek
minőségi gránitból**

Marosvásárhely,
Gát utca 9 szám

Nyitvatartás:
hétköznap 8 - 16

Tel: 0723 524 737

**5520
LEI**

Az ár nem tartalmazza a
kivitelezési munkálatok díját.

ABSOLUT GRANIT
Síremlékek Minőségi Gránitból

Spălătorie și detailing auto

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

**Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.**

**Telefon: 0265/223-902
0740-393-060**

Türgu Mures 88.11 Szováta 102.21
Marosvásárhely Szováta

r . a . d . i . o

Reghin 94.7.11 Sibiu 104.3.21
Szászrégen Bogașvár

A MAESTRO SPRL bukaresti fiókja (a volt SMDA Insolveny SPRL) a Mureș Insolveny SPRL által – székhely: Marosvásárhely, Ghe. Avramescu u. 4. szám, Maros megye –, a csődbe ment *Contranscom Bența Rt.* cégfelszámolójaként nyilvános árverést szervez 660,46 négyzetméter terület értékesítésére – négy parcella –, ami Maros-szentkirályon van, a Rásáritului negyedben (szám nélkül).

A kikiáltási ár 1.790 lej + héra. A parcellákat külön-külön feltüntető lista az árakkal együtt a www.unpir.ro és a www.smdamures.ro weboldalon, illetve a cégfelszámoló székhelyén tanulmányozható.

Az árverésre november 8-án 13 órakor kerül sor a cégfelszámoló székhelyén, és megismétlik minden pénteken ugyanabban az időpontban, a javak eladásáig. Az árverésen részt vehetnek azok a magán- és jogi személyek, akik/ amelyek kifizetik a kikiáltási ár 10%-át kitévő részvételi garanciát, a részvételi díjat és megvásárolják a feladattüzet legkésőbb 24 órával a licit kezdete előtt. Bővebb tájékoztatással a cégfelszámoló szolgál a 0265-269-700, 0745-146-096-os telefonszámon.

**4 órás munkaprogrammal
irodai asszisztenst keresünk**

Elvárás:

- jó kommunikációs készség
- precizitás, részletekre való fokozott odafigyelés
- önálló számítógép-használói készségek (szövegszerkesztés, adatbevitel)

Főbb feladatkör:

- általános irodai adminisztráció
- dokumentumkezelés, archiválás
- beszámoló/jelentések készítése
- kapcsolattartás

Jelentkezés: cv@westjobs.eu

**Concert
clasic**

Veress Ábel

Nov 4. ora 19

*Liszt Ferenc: Rapsodia maghiară nr. 6 • Frédéric Chopin: Balada în Fa major, op. 38
Claude Debussy: Arazbesca în Sol major • Bartók Béla: Trei cântece populare maghiare din Comitatul Cluj
Frédéric Chopin: Studiu în Sol bemol major, op. 10 no. 5 • Frédéric Chopin: Studiu în La bemol major, op. 25 no. 1
Frédéric Chopin: Poloneza „Eroica” în La bemol major, op. 53 • Liszt Ferenc: Rapsodia maghiară nr. 8*

**LAM, hiteles
megoldások!**

LAM
MICROCREDIT-MIKROHITEL

tel.: 0265-220-099
www.lammikrohitel.ro

**Marosvásárhelyi
Rádió
Románia**

**96 FM
106,8 FM
1323 AM**

www.marosvasarhelyiradio.ro

**MÁGA
ZOLTÁN**

**100 TEMPLOMI
JÓTÉKONYSÁGI
KONCERTSOROZAT**

**MAROSVÁSÁRHELY
GECSE UTCAI
REFORMÁTUS TEMPLOM**

**2019. 11. 3.
19:30**

TÁMOGATÓI SZELVÉNYEK
AZ RMDSZ SZÉKHÁZBAN
VÁLTHATÓAK.
(DÓZSA GYÖRGY UTCA, 9.HSZ. I. EMELET)

ADOMÁNYAIKAT
JÓTÉKONYSÁGI CÉLRA
AJÁNJUK FEL.

WWW.MAGAZOLTAN.COM

Adományszelvények a helyszínen kaphatók